

Gemeente Renkum

Generaal Urquhartlaan 4
6861 GG Oosterbeek

Postbus 9100
6860 HA Oosterbeek
Telefoon (026) 33 48 111
Fax (026) 33 48 310

Internet www.renkum.nl

Bank BNG 28.50.07.076

RAADSBRIEF

Aan de leden van de gemeente Renkum

Datum
3 februari 2014

Onderwerp
Toekomst Dorpsplatforms

Geachte raadsleden,

Hierbij willen wij u graag informeren over de ontwikkelingen rond de Dorpsplatforms in de gemeente Renkum.

Zoals u weet zijn de rol en positie van de Dorpsplatforms binnen de gemeente al enige tijd onderwerp van gesprek.

In 2011 is onderzoek uitgevoerd naar de Dorpsplatforms door de Rekenkamercommissie, resulterend in het rapport 'Ieder kwartier heeft zijn manier'. Daarin zijn scenario's geschetst voor de toekomst van de Dorpsplatforms. De rol van de Platforms is ook onderwerp van gesprek geweest in de hele discussie rond burgerparticipatie. Medio vorig jaar is de beleidsnota Burgerparticipatie door u geaccordeerd.

In het afgelopen jaar heeft de portefeuillehouder in een drietal gesprekken met de voorzitters van de Dorpsplatforms gesproken over de toekomst van de Dorpsplatforms. Een tweetal ontwikkelingen maakte het noodzakelijk om te komen tot een definitief standpunt ten aanzien van de rol en positie van de Platforms. Ten eerste een nieuwe visie op de rol van de gemeente en de verhouding gemeente – inwoners. Ten tweede de noodzaak tot bezuinigingen.

De nieuwe visie op de verhouding tussen de gemeente en haar inwoners is te kenschetsen als een verantwoordelijkheidsverschuiving: meer verantwoordelijkheid bij de burger, minder regelen vanuit de (gemeentelijke) overheid. De rol van de gemeente verandert van "zorgen voor" naar "zorgen dat".

Uw brief van

Uw kenmerk

Behandeld door

Bijlagen

B. Lampe

(026) 33 48 437

b.lampe@renkum.nl

Verzenddatum deze brief

- 4 FEB. 2014

Ons kenmerk

127067

Datum
3 februari 2014

Onderwerp
Toekomst Dorpsplatforms

Deze nieuwe visie is in de gemeente voor het eerst beschreven in de notitie “Oriëntatie gemeentelijk beleid in relatie tot de uitvoering van de Wmo” (vastgesteld door de Raad mei 2011) en later vastgelegd in het beleidskader Wmo 2012–2014 (vastgesteld door de Raad december 2011).

De veranderende rol van de gemeente werd ook wel aangeduid als “de Kanteling van de Wmo”. Inmiddels is de beweging van de Kanteling breder ingezet en gaat het niet alleen meer om de Wmo en het sociale domein, maar om het hele gemeentelijke takenpakket (zie ook de discussie rond de besturingsfilosofie).

Tegelijkertijd moet de gemeente bezuinigen.

In de begroting 2013 stond een aantal ombuigingsvoorstellen opgenomen.

- Bij ombuiging 4 stond dat de gemeente kritisch gaat kijken naar de inzet van beschikbare middelen voor Dorpsplatforms en waarderingssubsidies voor verenigingen.
- Daarnaast hield ombuigingsvoorstel 17 in dat er diende te worden bezuinigd op activiteiten- en incidentele subsidies anders dan de Kernkwaliteiten Airborne en Kunstenaarskolonie.
- Bovenop ombuiging 4 is ten derde nog een aanvullende taakstelling gelegd op diverse beleidsterreinen waarbij de uitvoering geheel of gedeeltelijk wordt bekostigd in de vorm van incidentele of activiteitensubsidie. Dit betrof met name de beleidsvelden sport, jeugd, zorg, kunst & cultuur.

Voor de invulling van deze taakstellingen moesten de subsidiecriteria opnieuw worden vastgesteld. Dit heeft er in geresulteerd dat eind 2013 nieuwe regels zijn vastgesteld voor eenmalige subsidie ingaand per 2014 die in de plaats komen van bijvoorbeeld de waarderingssubsidies en de Buurt-actief-cheques. Met het vaststellen van de nadere regels hebben wij feitelijk al een forse bezuiniging gerealiseerd op de budgetten van de Dorpsplatforms.

Welke consequenties gaan de nieuwe visie op de rol van de gemeente en de bezuinigingen op het budget nu met zich mee brengen voor de rol en positie van de Dorpsplatforms?

Een aantal zaken speelt in het beantwoorden van deze vraag een rol:

1. De artikel 84 status van de Dorpsplatforms;
2. Het budget van de Dorpsplatforms;
3. De gewenste rol van de Dorpsplatform in de nabije toekomst.

Gemeente Renkum

Datum
3 februari 2014

Onderwerp
Toekomst Dorpsplatforms

1) Artikel 84

Zoals u weet zijn de Dorpsplatforms in onze gemeente destijds door het college ingesteld als commissie in de zin van artikel 84 Gemeentewet. De Dorpsplatforms hebben een officiële status als adviesorgaan van het college.

In de gesprekken met de voorzitters van de Dorpsplatforms is onder meer de vraag aan de orde geweest of artikel 84 voor de Dorpsplatforms een meerwaarde biedt.

De consequentie van het loslaten van de artikel 84 Gemeentewet status van de dorpsplatforms zou zijn dat het geformaliseerde recht om een advies uit te brengen verloren gaat. De dorpsplatforms zijn dan niet meer een door de gemeente ingestelde commissie. Zij staan dan letterlijk op eigen benen. De dorpsplatforms worden dan geheel onafhankelijk van de gemeente, en dienen zelf te bepalen wat doelstelling, samenstelling, positie en statuten zijn. Uiteraard staat het de dorpsplatforms ook in die situatie vrij om gevraagd en ongevraagd adviezen uit te brengen.

Onze conclusie is dat artikel 84 in feite niet nodig is om als gemeente en Dorpsplatforms met elkaar in gesprek te zijn en blijven. De gemeente heeft immers ook vele andere gesprekspartners waar zij mee in gesprek is over zaken die spelen in dorpen en buurten. Deze partners hebben net zo goed invloed op het handelen van de gemeente zonder dat dat formeel is vastgelegd.

Daarnaast spelen ook nog praktische overwegingen ten aanzien van de artikel 84-status: Vanaf het jaar 2002 zijn afspraken gemaakt tussen de dorpsplatforms en een aantal maatschappelijke partners (politie, Vivare, Solidez, Vilente en de gemeente) en verwoord in een Convenant met bijbehorend Reglement. Beiden hebben een looptijd van nagenoeg de duur van de coalitie. De bedoeling is dat het Convenant en Reglement iedere vier jaar tegen het licht worden gehouden en opnieuw worden vastgesteld door het college.

Echter: in het rapport van de Rekenkamercommissie is geconstateerd dat de geldigheid van het huidige convenant betwistbaar is. Binnen de gemeentelijke organisatie is ook geconstateerd dat het convenant niet meer aan sluit op de gewijzigde manier van samenwerken tussen de gemeente en de maatschappelijke partners (zie voor de huidige werkwijze het document netwerkstructuur zorg, veiligheid en leefbaarheid dat in 2011 door het college is vastgesteld.)

Datum
3 februari 2014

Onderwerp
Toekomst Dorpsplatforms

In afwachting van een definitief standpunt op de toekomst van de Platforms is er daarom voor gekozen het huidige Convenant en het bijbehorende Reglement voor de Dorpsplatforms niet te actualiseren.

Tot op de dag van vandaag wordt gewerkt met het Reglement 2006-2010.

Om het artikel 84-status van de Dorpsplatforms te handhaven zouden het huidige convenant en reglement geactualiseerd moeten worden. Hiertoe zou een nieuwe verordening moeten worden opgesteld rond de Dorpsplatforms waarin de rol en positie juridisch is geregeld, vergelijkbaar met de verordeningen die zijn opgesteld voor de andere adviesorganen van het college zoals de Wmo- en WWB-adviesraad.

(Hierbij dient opgemerkt te worden dat de Wmo- en WWB-adviesraad wel een iets andere positie dan de Dorpsplatforms hebben omdat zij niet alleen een artikel 84-adviesorgaan zijn maar de gemeente ook wettelijk verplicht is volgens de WMO en de WWB om in een verordening aan te geven op welke wijze ingezetenen worden betrokken bij de uitvoering van de wet).

Een nieuwe verordening opstellen om de positie van de Dorpsplatforms te regelen ligt echter niet voor de hand gezien de veranderende visie op de rol van de gemeente. In deze nieuwe rol faciliteert de gemeente vooral, maar inwoners zijn zelf verantwoordelijk. De Dorpsplatforms zijn nu op publiekrechtelijke basis (art. 84 van de Gemeentewet) georganiseerd. De gemeente heeft het initiatief genomen ze in het leven te roepen. Het is echter ook mogelijk de Dorpsplatforms op privaatrechtelijke basis (vereniging of stichting) te organiseren. In dat geval ligt het initiatief bij de burgers zelf. Onze conclusie is dat dit beter aansluit op de huidige visie op de verhouding gemeente – inwoners.

Verdere inhoudelijke onderbouwing voor deze conclusie vormen voor ons de volgende drie vraagstukken:

a) Hoe onafhankelijk zijn de Dorpsplatforms?

In de nieuwe visie op de rol van de gemeente faciliteert de gemeente vooral en zijn inwoners zelf verantwoordelijk. Uit het reglement voor de Dorpsplatforms komt echter naar voren dat de betrokkenheid van de gemeente veel verder gaat dan alleen een faciliterende rol. De gemeente is actief betrokken bij en neemt deel aan de dorpsplatforms.

In het reglement staat ook dat de Dorpsplatforms fungeren als schakel tussen gemeente en burgers. Zij hebben zo een aparte status gekregen: zij zijn het instrument voor de communicatie tussen gemeente en burgers dat op instigatie van de gemeente zelf is ontstaan en door

Datum
3 februari 2014

Onderwerp
Toekomst Dorpsplatforms

de gemeente wordt gefaciliteerd door de inzet van personeel en budget. De dorpsplatforms zijn zo onderdeel geworden van de bestaande structuur, ze zijn "geïnstitutionaliseerd." Dit past ons inziens niet meer in de visie waarin de nadruk wordt gelegd op eigen verantwoordelijkheid van inwoners.

b) Wie vertegenwoordigen de Platforms?

Al langer speelt het vraagstuk wie de Platforms vertegenwoordigen. Vormen zij een afspiegeling van de bevolking van het dorp of het gebied? Als de gemeente in het kader van bepaalde beleidsvoornemens een gesprek organiseert met het Dorpsplatform, is dan daarmee het standpunt van de inwoners van het dorp naar voren gebracht. Is dat voldoende om te kunnen zeggen dat inwoners betrokken zijn bij het beleid?

De leden van de Platforms zijn lid op persoonlijke titel, hebben geen achterban en vertegenwoordigen niet het hele dorp. Een uitzondering vormen de platforms Heveadorp en Wolfheze waar de platforms een verenigingsstructuur hebben en een groot deel van de inwoners lid is.

In die twee gevallen kun je zeggen: als de gemeente met de Platforms heeft gepraat hebben dan kun je er van uitgaan dat de bewoners hun standpunt naar voren hebben kunnen brengen.

Maar in het geval van de overige Platforms kun je zeggen: de Platforms zijn een vorm van burgerparticipatie, maar ze zijn niet representatief voor de inwoners van het hele dorp. Als de gemeente burgerparticipatie echt serieus neemt dan zal ze meer moeten doen dan advies vragen over een bepaald beleidsvoornemen aan het Dorpsplatform.

c) Afschaffen waarderingssubsidies

In de gemeente zijn ook allerlei andere burgerinitiatieven, bewonersverenigingen, belangenorganisaties, vrijwilligersorganisaties, sportverenigingen, stichtingen met het oog op diverse doelen zoals milieubehoud – historisch bewustzijn etc. Voor al deze clubs is in 2013 de waarderingssubsidie afgeschaft. Is het billijk om de Platforms nog wel te blijven ondersteunen met een budget van € 41.000,- per jaar plus personele inzet?

Conclusie:

Op grond van alle bovengenoemde argumenten hebben wij besloten dat het niet langer wenselijk is om de artikel 84-status van de Dorpsplatforms te handhaven.

Datum
3 februari 2014

Onderwerp
Toekomst Dorpsplatforms

2) Het budget van de Dorpsplatforms

Eind 2013 zijn nadere regels vastgesteld voor eenmalige subsidieverlening binnen de regeling 'Sociale samenhang, leefbaarheid en zelfredzame samenleving'.

Deze nieuwe stimuleringsregeling komt in de plaats van de:

- Buurt actief cheques;
- Activiteiten gefinancierd door de Dorpsplatforms;
- Waarderingsubsidies sport-, cultuur- en jeugdverenigingen;
- Activiteitsubsidies sport-, cultuur- en jeugdverenigingen;
- Incidentele subsidies sport-, cultuur- en jeugdverenigingen.

Het budget voor de Dorpsplatforms was voor de bezuinigingen € 41.080,- + € 8.293,- (werk-budget dorpsmanagement).

In de nadere regels eenmalige subsidie 'Sociale samenhang, leefbaarheid en zelfredzame samenleving' (12/11/2013) is opgenomen dat een budget van € 5.000,- resteert voor de Dorpsplatforms.

Aan de platforms is gevraagd na te denken over wat men zou willen met de Dorpsplatforms en te formuleren wat volgens hen het doel van de Platforms is of zou moeten zijn.

De Platforms hebben aan de gemeente laten weten hoe zij hier tegenaan kijken. Allereerst hebben zij laten weten het liefst vast te houden aan de status van adviesorgaan in de zin van artikel 84. Maar mocht dat niet mogelijk zijn, dan wil men toch door blijven gaan met de activiteiten, zij het op een andere manier dan tot nu toe. Men heeft aangegeven wat er minimaal nodig zou zijn aan middelen om te kunnen blijven voortbestaan, en heeft de gemeente verzocht een overgangstermijn in acht te nemen om een andere rechtsvorm te realiseren en inkomsten te genereren.

Wij vinden het redelijk dat de Platforms de kans krijgen de omslag te maken naar de nieuwe situatie waarin men op eigen benen komt te staan. Om zich voor te bereiden om de nieuwe situatie hebben wij aan de Dorpsplatforms daarom voorgesteld om voor de jaren 2014 en 2015 nog een budget in de gemeentelijke begroting te handhaven voor de Dorpsplatforms. Bovenop de in het voorstel voor de Nadere regels opgenomen bedrag van € 5.000,- per jaar willen wij in 2014 nog een bedrag van € 7.000,- beschikbaar stellen om de Platforms te ondersteunen in het proces van verzelfstandiging.

Datum
3 februari 2014

Onderwerp
Toekomst Dorpsplatforms

Conclusie:

Aan de Dorpsplatforms wordt voor 2014 een budget beschikbaar gesteld € 12.000,- en voor 2015 een budget van € 5.000,-. De afzonderlijke Dorpsplatforms ontvangen een eenmalige subsidie als tegemoetkoming in de kosten die ze moeten maken om te komen tot de gewenste verschuiving van taken en verantwoordelijkheden van de gemeente naar de burger.

3. De gewenste rol van de Platforms in de nabije toekomst

In de gevoerde overleggen heeft de portefeuillehouder meerdere malen verduidelijkt dat het afschaffen van artikel 84-status niet betekent dat de Dorpsplatforms geen gesprekspartner voor de gemeente meer zijn. Ook als de Platforms zelfstandig en onafhankelijk zijn kunnen ze het beleid van de gemeente beïnvloeden, net zo goed als allerlei andere burgerinitiatieven, bewonersverenigingen en belangenorganisaties dat kunnen. Betrokkenheid bij het gemeentelijk beleid van bewoners, in dit geval georganiseerd binnen een Dorpsplatform, wordt als belangrijk gezien.

De gemeente staat de komende jaren voor de grote opgave een aantal grote decentralisaties in het sociale domein vorm te gaan geven.

In de kadernota voor het sociaal domein "De kunst van samenleven in de gemeente Renkum" worden de uitgangspunten weergegeven voor de transformatie van het sociale domein. Dat zijn onder meer de volgende:

- versterken van de eigen verantwoordelijkheid, eigen kracht en eigen regie van de inwoners.
- ruimte voor initiatieven en ondernemerschap van inwoners.
- gebiedsgericht met gebiedsteams.

De inzet van betrokken inwoners binnen hun eigen leefomgeving en bij het versterken van de kracht van de buurt is een belangrijke voorwaarde voor het welslagen van de operatie van verantwoordelijkheidsverschuiving.

Wij zijn benieuwd in welke vorm de Dorpsplatforms zich zullen gaan organiseren in de nabije toekomst. Bewonersinitiatieven, zoals de Dorpsplatforms in hun nieuwe hoedanigheid, zijn van groot belang voor het welslagen van de omslag naar een nieuwe verhouding tussen overheid en burger. Een nieuwe verhouding waarin de overheid de burger niet zozeer probeert te betrekken bij haar plannen, maar waarin de burger het voortouw neemt en de overheid probeert te betrekken bij de initiatieven die vanuit de samenleving komen.

Gemeente Renkum

Datum
3 februari 2014

Onderwerp
Toekomst Dorpsplatforms

De uitdaging voor de gemeente zal zijn deze initiatieven te stimuleren en mogelijk te maken, zonder ze over te nemen of binnen de bestaande structuren in te kapselen.

In de komende jaren blijven wij graag in gesprek met onze inwoners om te zien hoe we als gemeente onze nieuwe rol hierin kunnen waarmaken en wat de inwoners hierin van ons verwachten en aan ons vragen. Wij gaan ervan uit dat de Dorpsplatforms nieuwe stijl goed zullen aansluiten op deze nieuwe benadering van de gemeente en dat zij een belangrijke samenwerkings- en gesprekspartner zullen blijken te zijn.

Het vormgeven van het gebiedgerichte werken, zoals dat in de kadernota sociaal beleid is aangekondigd, zal hierin de eerste grote uitdaging vormen waar we met elkaar mee aan de slag moeten.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN RENKUM
de secretaris, de burgemeester,

A.E.J. Steverink MBA

drs. J.P. Gebben